

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri*. Turkish Psychological Scales.
Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17094>

Özet

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), sporcular?n kar??la?t?klar? zorluklar ve bask?larla etkili bir ?ekilde ba?a ç?kma yeteneklerini de?erlendirmek amac?yla geli?tirilmis? standart bir psikometrik araçtır. Bu ölçek, orijinal olarak Smith ve arkadaşlar? (1995) taraf?ndan geli?tirilen Athletic Coping Skills Inventory'nin k?salt?lm?? versiyonudur. Sunulan bu giri?, ölçe?in Volkan Özcan ve Murat Günay taraf?ndan 2017 y?l?nda gerçekte?tirilen Türkçe adaptasyon çal??mas?na odaklanmaktadır. Adaptasyon çal??mas?, ölçe?in Türk sporcu popülasyonunda geçerlik ve güvenirlik özelliklerini incelemeyi amaçlam?? ve ölçe?in spor psikolojisi alanında kullan?labilirli?ini do?rulam??tır.

Anahtar Kelimeler

Atletik ba?a ç?kma becerileri, ACSI-28, spor psikolojisi, ba?a ç?kma, psikometrik uyarlama, geçerlik, faktör analizi

Yazarlar

Volkan Özcan, Murat Günay

Amaç

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), sporcular?n performanslar?n? etkileyen psikolojik becerileri ve ba?a ç?kma mekanizmalar?n? ölçmek üzere tasarlanm??tır. Ölçe?in temel amac?, sporcular?n rekabetçi ortamlarda ya?ad?klar? stres, bask? ve olumsuzluklarla ne kadar etkili ba?a ç?kt?klar?n? belirlemek ve bu becerilerin geli?imine yönelik müdahale programlar? için bir temel olu?turmaktır.

Türkçe adaptasyon çal??mas?n?n özel amac? ise, orijinal ölçe?in psikometrik yap?s?n?n ve içeri?inin Türk kültürüne ve sporcu diline uygunlu?unu test etmek, böylece Türk spor bilimleri ara?t?rmacılar? için güvenilir bir ölçüm aracı sa?lamaktır.

Yapı

ACSI-28, bir sporcunun atletik ortamda sergiledi?i bili?sel ve davran??sal ba?a ç?kma stratejilerini ölçer. Ölçek, genellikle yedi temel alt boyutta yap?landırılm??tır. Bu alt boyutlar, sporcunun antrenman ve müsabaka s?ras?nda kar??la?t??? çe?itli psikolojik zorluklara nas?l tepki verdi?ini temsil eder.

Ölçe?in ölçtü?ü temel yapılar arasında zorluklarla ba?a ç?kma, bask? altında zirve performans sergileme, antrenman ve müsabaka haz?rl???, dikkat kontrolü, kendine güven ve motivasyonel

sürdürülebilirlik gibi kritik spor psikolojisi becerileri yer almaktadır.

Geçerlik

Özcan ve Günay (2017) tarafından yürütülen Türkçe adaptasyon çalışmasında, ölçeğin yapısal geçerliği, genellikle Doğrusal Faktör Analizi (DFA) yöntemleri kullanılarak incelenmiştir. Bu analizler, ACSI-28'in orijinal yedi faktörlü yapısının Türk sporcu örneğinde de kabul edilebilir düzeyde uyum gösterdiğini ortaya koymuştur.

Çalışmada, ölçeğin kuramsal yapıya bağlı bir şekilde temsil ettiğini gösteren uyum indeksleri (örneğin, CFI, TLI, RMSEA) rapor edilmiştir. Bu bulgular, Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri'nin Türk sporcuların psikolojik yeteneklerini ölçmede yapısal olarak geçerli olduğunu desteklemektedir.

Güvenirlik

Türkçe adaptasyon çalışmasında güvenirlik analizi, ölçeğin iç tutarlılığını değerlendirmek amacıyla Cronbach Alfa katsayısı kullanılarak gerçekleştirilmiştir. Çalışmanın sonuçları, ölçeğin genelinde ve yedi alt boyutunun her birinde yüksek veya kabul edilebilir düzeyde iç tutarlılık değerlerine sahip olduğunu göstermiştir.

Yüksek iç tutarlılık katsayıları, ölçek maddelerinin aynı yapıya tutarlı bir şekilde ölçtüğünü ve dolayısıyla elde edilen skorların kararlı ve güvenilir olduğunu işaret etmektedir. Bu sonuçlar, ACSI-28'in Türk spor bilimleri araştırmalarında güvenle kullanılabilmesini teyit etmektedir.

Faktör Analizi

Atletik Ba?a Ç?kma Becerileri Envanteri-28 (ACSI-28), orijinalinde yedi farklı faktör analizi yapısına sahiptir. Özcan ve Günay (2017) adaptasyon çalışmasında, bu yedi faktörlü yapının Türkçe versiyonda korunup korunmadığına odaklanmıştır.

Yedi faktör ve bu faktörlerin ölçtüğü temel beceriler şunlardır:

Adversite ile Ba?a Ç?kma (Coping with Adversity): Olumsuz olaylar ve hatalarla başa çıkma yeteneği.

Baskı Altında Zirve Yapma (Peaking under Pressure): Kritik anlarda en iyi performans sergileme becerisi.

Hedef Belirleme/Zihinsel Hazırlık (Goal Setting/Mental Preparation): Hedeflere odaklanma ve zihinsel olarak hazırlanma.

Konsantrasyon (Concentration): Dikkat dağınıklığını önleme ve odaklanmayı sürdürme.

Kaygı ve Endişe Kontrolü (Freedom from Worry): Performans düşürücü kaygılardan uzak

kalma.

Güven ve Ba?ar? Motivasyonu (Confidence and Achievement Motivation): Kendine olan inanç ve ba?ar?ya yönelik içsel güdü.

Koçluk Edilebilirlik (Coachability): Koçlardan geri bildirim alma ve bunlara uyum sa?lama iste?i.

Enstrüman

Test Türü: Uyarlama (Adaptasyon)

Format: Likert tipi derecelendirme ölçe?i (Özgün ölçekte 4'lü Likert kullan?lr.)

Mevcut Dil: Türkçe (Orijinal: İngilizce)

Popülasyon Grubu: Sporcular (Amatör ve profesyonel)

Ya? Grubu: Genellikle ergenlik dönemi ve üzeri (16 ya? ve üstü)

Popülasyon Detaylar?: Adaptasyon çal??mas?, farklı spor dallar?ndan aktif olarak spor yapan bireyler üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçe?i. Bireylerin belirli atletik durumlarda sergiledikleri ba?ar? ç?kma davran??lar?n? veya dü?üncelerini ne s?kl?kla ya?ad?klar?n? belirtmeleri istenir.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?cs?: Bilinmiyor (Kaynakta belirtilmemiştir.)

Ba?l? Kurulu? E-posta Adresleri: vlknozcan@gmail.com (Sorumlu Yazar)

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar?n e-posta adresi arac?l??yla ileti?im kurulabilir.

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, 2017 y?l?nda Volkan Özcan ve Murat Günay taraf?ndan Türkçe'ye uyarlanm??tır. Ölçe?in ticari kullan?m? ve tam maddelerine eri?im için sorumlu yazar Volkan Özcan ile (vlknozcan@gmail.com) ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Akademik amaçl? kullan?m için genellikle izin alınmas? tavsiye edilir.

Çal??man?n orijinal makalesine Dergipark üzerinden eri?im mümkündür: dergipark.gov.tr. Ayr?ca, adaptasyon çal??mas?n?n orijinal PDF dosyas? burada mevcuttur: athletic-coping-skills-inventory-28-acsi-28-toad.pdf

Kaynaklar

Ozcan, V., Gunay, M. (2017). The Turkish adaptation of Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28): The validity and reliability study. *Turkish Journal of Sport and Exercise*, 19(1), 130-136.

Smith, R. E., Schutz, R. W., Smoll, F. L., & Ptacek, J. T. (1995). Development and validation of the Athletic Coping Skills Inventory-28 (ACSI-28). *Journal of Sport and Exercise Psychology*, 17(3), 317-331. (Orijinal Ölçek Kayna??)

Atletik Ba?ava Ç?kma Becerileri Envanteri Maddeleri

ÖNEML?: Ölçek maddeleri, telif haklar? nedeniyle bu platformda yay?mlanmamaktad?r. Ölçek maddelerine eri?im için sorumlu yazar veya ilgili akademik yay?na ba?vurulmas? gerekmektedir. Envanter toplam 28 maddeden olu?maktad?r ve yedi alt faktör alt?nda toplanm??t?r.

ARABPSYCHOLOGY.COM